

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Un congres biblic românesc.

De Dr. N. Bălan.

(Urmare din Nrul 27.)

În expunerile de până acum am tratat chestiunile care mi s'au părut mai importante în legătură cu revizuirea traducerii românești a Bibliei și cu răspândirea ei în popor. Acum voiesc să arăt pe scurt modalitatea înfăptuirii unei opere atât de însemnate și necesare pentru biserică și cultura poporului nostru.

Din cele desfășurate mai sus ne-am putut convinge, că ne găsim în fața unui întreg complex de lucrări, a căror ducere la îndeplinire reclamă puteri bine pregătite și o muncă făcută cu sistem. Puterile necesare cred că le avem; ele trebuie chemate la muncă sistematică și bine plănuită dela început. Prin o lucrare răsleată nu s'ar putea obține rezultatul dorit. O operă cu ramificații în atâtea direcții, trebuie legată de o instituție întemeiată și organizată anume în vederea realizării ei. Înțeleg o *Societate biblică românească*, organizată după modelul societăților similare din Apus, dar cu considerare la trebuințele noastre speciale. O astfel de societate ar fi cea mai puternică garanță pentru continuitatea, unitatea și trăinicia muncii ce s'ar desfășura în cadrele ei.

În apus există mai multe societăți biblice, cari desvointă o activitate febrilă pentru răspândirea Bibliei la toate popoarele. Cea mai puternică dintre toate e „Societatea biblică pentru Britania și străinătate”, întemeiată în Londra în anul 1804. În fruntea ei stă un comitet central compus din 36 membri, care dirigează toate agendele societății și activitatea filialelor ce le are în diferite țări. Dispunând de averi mari, adunate din donațiuni, legate, subscripțiuni și din vinderea Bibliei, dela înființarea ei până astăzi a îngrijit de traducerea Bibliei în aproape 400 limbi și dialecte, și a pus-o în circulație pe un preț foarte ieftin în multe milioane de exemplare. În anii din urmă a ajuns să distribuie anual cam 6 milioane de volume. Oricum am aprecia în amănunte activitatea acestei societăți și a celorlalte surori mai mici ale ei susținute tot de protestanți, trebuie să recunoaștem că ele au lucrat colosal de mult pentru răspândirea Bibliei pe întreg rotogolul pământului. Deși au fost combătute de ortodocși și mai ales de catolici, totuși exemplul lor poate fi urmat de ambele părți, se înțelege — cu restricțiunile și întregirile necesare.

Biserica romană apuseană, care este cea mai severă în ce privește răspândirea Bibliei în limbile vii ale popoarelor, a înțeles această necesitate. În câteva părți ale ei s'au întemeiat în anii din urmă societăți pentru răspândirea Bibliei. Așa: în Anglia, America, Franța și Italia. În fruntea tuturor se pare a sta Italia, cu harnica societate numită „Pia Società di s. Girolamo”, înființată la anul 1902 în Roma. În cel dintâi an al activității sale, această

societate a distribuit 180.000 exemplare din cele patru Evanghelii și din Faptele Apost., într-o ediție frumoasă, care cu toate că e însoțită de scurte tâlcuiri, se vinde totuși numai cu 24 bani. Printre catolicii din Germania se făcea mai în anii trecuți o vie propagandă pentru înființarea unei astfel de societăți, deși ei au bune ediții ale sf. Scripturi accesibile și pentru popor.

Nici biserica ortodoxă n'a rămas cu totul străină de ideea înființării unor astfel de societăți, pentru că, cum am amintit, a existat una în Petersburg, întemeiată cu sprijinul societății britanice și cu încuviințarea țarului Alexandru I. la anul 1813, dar n'a funcționat decât până la anul 1826, când a fost desființată de țarul Nicolae I. De există și astăzi în biserica rusească ori în altă biserică ortodoxă vre-o societate de acest fel, n'am cunoștință; dar chiar dacă n'ar exista, aceasta nu e o pedecă ca să nu se înființeze la noi. Ba eu susțin, că noi suntem cei mai îndicați să facem începutul în această privință, pentru că dintre toate bisericile ortodoxe numai biserica românească întrebuințează limba cea vie a poporului ca limba bisericească; prin urmare e firesc, ca la noi să se fi simțit mai întâi necesitatea înființării unei instituții care să poarte grijă de tipărirea și răspândirea Bibliei în popor. Societatea noastră n'ar avea scopul să tipărească Biblia și în alte limbi, decât în cea românească.

Cadrele de organizare ale unei asemenea societăți n'ar fi greu de găsit. Consider ca un lucru de sine înțeles, că toți arhierii bisericii românești vor primi să stea în strânsă legătură cu această societate, dându-li-se locul potrivit cu poziția ce o au. În fruntea societății va sta un comitet, compus din cei mai de seamă specialiști, preoți și mireni, ce-i avem în întreaga biserică românească pe terenul cunoștințelor cari stau în legătură cu publicarea Bibliei. Acest comitet va conduce toate afacerile societății și se va organiza la lucru, împărțind între membrii săi partea de muncă, pentru care fiecare e mai bine pregătit și căutând modalitatea pentru a da opere întregi caracterul unității. În cadrele societății se va găsi apoi loc și pentru tot felul de membri, cari vor avea dragostea să sprijinească scopurile ei.

Pentru ca societatea biblică să-și poată realiza scopurile sale, va avea neapărată trebuință și de mijloace materiale. În toate expunerile de până acum, la acestea m'am cugețat mai puțin, pentru că am încredere în sublimitatea scopului și în dărnicia inimelor nobile. Societatea biblică britanică și-a început activitatea numai cu 17 mii de lei, și a ajuns să lucreze cu sute de milioane. Există și în sinul poporului nostru atât spirit de jertfă și atâtea însușiri pentru o operă măreață, ca să facă posibilă realizarea ei și prin mijloace materiale. Prin donațiuni dela biserici cu averi, prin colecte întreprinse cu îndemnul arhie-

reilor și cu sprijinul preoției, prin vinderea exemplarelor Bibliei și prin alte ajutoare, se vor aduna resursele necesare. Abia dăduse părintele C. Morariu îndemn pentru înființarea unui institut biblic, și s'a și găsit o inimă nobilă ca a d-lui Alimăneș-teanu, care a pus la dispoziție un dar de 5.000 lei pentru realizarea ideii. Acest exemplu ne îndreptățește la frumoase nădejdi. Când se va face o înțeleaptă propagandă în întreaga biserică românească pentru un scop atât de mareț, nu putem avea temerea că vor întârzia rezultatele reale ale ei.

O asemenea propagandă va trebui să se facă și pentru răspândirea exemplarelor din Biblie, când vor fi puse în circulație. Pe lângă concursul cel va da preoția, a cărei chemare este să lucreze la răspândirea cuvântului lui Dumnezeu, societatea biblică va angaja colportori anume, ba chiar și conferențieri biblici, cari deodată cu răspândirea exemplarelor Bibliei vor împărtăși cumpărătorilor și îndrumările necesare pentru a o ceti cu folos. Și lumea mirenească va trebui să dea mână de ajutor la acest lucru. Societății britanice îi stau într'ajutor vre-o 670 de doamne la răspândirea Bibliei în Orient. O sută de doamne au putut distribui numai în cartierele cele mai sărace din Londra, în decursul anului 1907, aproape 2½ milioane de exemplare! Mă gândesc ce exemplu vrednic de urmat este acesta pentru „Societatea ortodoxă națională a femeilor române” din București, care și-a ramificat activitatea asupra țării întregi. Din pildele străinilor putem învăța și noi multe lucruri bune, căci ei au experiențe îndelungate și cunosc căile pentru a găsi cetitori pe seama Bibliei unde nici nu cugeți. Într-o vacanță din anii trecuți, făcând o călătorie peste Germania-de-sud și luând cvarț în hotelurile numite „ospicii creștinești” susținute de asociația protestantă (se primesc însă și oaspeți de alte confesiuni) pentru „misiunea internă” aproape în toate orașele Germaniei, — pe masa din cameră găseam și câte un exemplar din noul Testament. După mulțimea impresiilor primite în decursul unei zile, nu puteam găsi o recreație mai plăcută și mai liniștitoare decât cetind seară de seară, împreună cu neuitatul meu prieten și soț de călătorie — mult regretatul profesor Dr. Ioan Borcea, părți alese din această sfântă carte... Pentru câți călători coplesiti de năcazuri și suferințe ori de grijile lumii acesteia, va fi fost ea un izvor de întărire sufletească și de întoarcere a cugetului spre cele bune!

Scotând concluzia finală, găsesc, că înființarea unei societăți biblice românești este modalitatea cea mai avantajoasă pentru a înfăptui cu succes bun revizuirea Bibliei și pentru a o pune în circulație în ediții potrivite trebuințelor noastre.

(Va urma.)

Cronică pedagogică.

Deprinderea tinerimii la muncă

de G. Fl. Preșmereanu.

Mari și multe sunt sarcinile, ce se pun azi în contul școlii. Ba putem zice, că dela școală exclusiv se așteaptă o îndreptare radicală a raporturilor sociale și morale ale societății de azi.

Ca un factor hotărâtor, de o valoare educativă incontestabilă, precum și ca un mijloc escelent, întru pregătirea tineretului pentru viața practică, este considerată creșterea și deprinderea aceluia pentru o viață de muncă. De altom această ca factor al cultivării ființei omului a fost cunoscută cu secole înainte.

Meritul de a fi introdus acest factor în școală, ca ceva necesar și firesc, căutând prin aceasta o legătură intimă a școlii cu viața practică, e al secolului nostru.

Numai în timpul mai nou s'a căutat a se afla puncte de identitate, prin cari școala să se poată aduce mai aproape de viața reală, pregătind tineretul și pentru lupta traiului.

Azi într-o atare oarecâtă dorință după o nouă școală a muncii, încât acest postulat de educație practică nu numai că nu mai e întâmpinat cu zimbete ironice, dar a ajuns chiar a fi considerat de o necesitate firească. Ideea deprinderii la muncă a tinerimii de școală, câștigă teren tot mai mare, cerând cu insistență punerea lucrului manual, ca centru al viitoarei culturi și educațiuni!

Deprinderea dexterităților manuale, însușite conform postulatelor pedagogiei, în măsura, ca ele să promoveze ajungerea scopului celui mai înalt dorit de ele, și care este educația pentru o cultură armonică, alcătuiește piatra din capul unghiului al școlii viitorului.

Aceasta va fi școala muncii, în care lucrul de mână va predomina principiul instrucțiunii și al însușirii materiei de școală, ba chiar va duce rolul conducător.

Pretatindeni școala muncii e devisa scrisă pe steagul reformelor școlare. Ea preocupă capetele luminate ale bărbatilor ce poartă la inimă binele și interesele școlii.

Munca a servit ca cel mai puternic factor cultural, ca motor la înființarea de școli industriale, școli pentru însușirea de dexterități manuale.

Și de oarece mai ales azi se sporește numărul acelor, ce-și ridică glasul în contra pretensiunilor exagerate ale școlii, cât privește însușirea mecanică și unilaterală a cunoștințelor din partea elevilor, e firesc, că azi mai toate părțile bărbatilor de școală sunt de acord și se unesc într'un punct, și aceea în aflarea unui astfel de remediu igienic, care să înlesnească elevului suportarea unei munci spirituale cât de intensivă, reorându-i spiritul obosit de o activitate prea intensă a creierului.

Acest remediu a fost aflat în tendința de a se satisface unei necesități adânci, simțite în ființa omului, și aceea în recunoașterea, că în sufletul copilului e înăscută pornirea spre viața de activitate, căreia nu se poate ține calea. Deja Comenius a băgat de seamă, că acel sentiment de neliniște, ce își face apariția în mod necesar în etatea de copil a omului, aceea dorință de a alcătui sau de a strica, pornește sau își ia naștere dintr'un atare instinct, care dormitează în adâncul sufletului lui și pe care trebuie să-l promovăm.

Și cu cât epoele istorice s'au apropiat tot mai bine de ideea nobleții muncii, și cu cât mai mult a luat societatea un caracter mai democratic, cu atât mai mult a crescut valoarea muncii desfășurate de cele două mâini ale noastre în ochii creșcătorilor omenirii.

Locke și Montaigne țineau lucrul numai de o pasiune domnească. Aderau la concepția opiniei publice de atunci,

¹ Cf. „Păstorul ortodox” anul 1908, Nr. 2, pg. 58.

oare vrea să crească oameni galanți, urupește vânjoși și de un spirit vioi și ager, nobili în mișcări și accesibili, cari pe cât sunt în stare să reșiteze din clasiile romani și să învățese gramatica, pe atât să fie de dibaci și în treburile de sport și la întrecerile de luptă și vânătoare. Dar nu mai puțină pricepere să știe dovedi și la lucrul de grădină, sau la manuarea vreunei unelte.

La Rousseau însă lucrul deja are un rol pur educativ. La el pe Emil al său, nu numai considerații de sport sau poftă de distracții îl îndeamnă la lucru, ci socoteala bine calculată ce și-o face, că numai prin praxa proprie ajunge omul să-și însușiască niște noțiuni sigure.

Și știut lucru este, că școalele filantropice conduse în spiritul său, de fapt se și pot considera de primele școale de lucru, fiindcă în ele decurge munca regulată industrială și de grădină, și nu litera, ci activitatea însăși este aceea, care conduce pe elevii săi la cunoașterea conceptelor.

Dela Basedow apoi până la Tolstoi, ori cine dintre aceia, cari doresc să crească omenimea în spiritul lui Rousseau, se conduc de ideea, că omenimea nu se va deprinde să dea cinstea și prețul cuvenit muncii, până când fiecare clasă socială a omenirii întregi nu va fi oarecât în deprinderea practică a acesteia, până ce nu va învăța fiecare, ce va să zică a săpe, a sămăna, a împleti la coșuri sau a țese inul și până ce conștiința muncii, aerul ei curat și oboșala dulce a unei vieți de muncă nu va acorda pe sama sufletului liniștea și senzația plăcută a unei vieți de om muncitor!

Orice educator isteț dorește ca munca să fie aceea, care să ridice pe om din starea sa animalică.

Aceasta are să ne procure cunoștințe și să ne facă viața mai variată și de aceea și trebuie ca educația individului să se îmbine și să concreească cu toate problemele sociale, tocmai prin mijloacele unei treii de muncă cât mai variată și mărească, și care să nu ne crute nici membrele corpului nostru.

Datorința deci a fiecărui susținător de școală este de a promova și sprijini ideea de a se introduce această notă de umanism în planul de studii.

Poate că înfăptuirea ideii unui muzeu școlar, în care să se păstreze toate obiectele pregătite de elevii școalelor noastre, o să ne trezească la viață și să ne împretinească și pe noi cu ideea înființării de mici ateliere industriale, unde să se dea prilej tinerimii școlare a-și câștiga dexterități tehnice.

De altcund încă n'am prea întârziat, căci nici Germanii, cari știut este că trec de cei mai zelosi în ce privește introducerea de inovațiuni, — n'au putut fi ocăriți pe deplin pentru ideea școlii americane. Cu toate acestea în câteva orașe ca Lipsa, München se lucră în acest înțeles.

Ca dovadă servesc multe icoane, fotografii luate de prin atelierele lor, cu cari nu arareori ne întâlnim în cărțile de instrucțiune mai nouă.

Ele au darul de a trezi interesul tinerilor a celor care le răsfoiesc, față de muncă, ce se desfășură în aceste ateliere. Modelul unor mâini harnice, zelul unor copii mititei plini de voe bună, ce se răsfrâng în sufletul privitorului, și cari armoniază atât de plăcut cu căutătura blândă a conducătorului de lucru sau cu gesturile mângâtoare ale soției aelului, ne vorbesc destul de clar despre influința binefăcătoare educativă a acestora.

(Va urma.)

Criza.

Contele Khuen-Hedervary, a fost primit în audiență la Viena, Duminecă la orele 10 și Luni la ora 11. În aceste două audiențe Maiestatea Sa a comunicat prim-ministrului nostru condițiunile, sub cari ar putea să-l încredințeze pe el de nou cu formarea cabinetului, respective cu conducerea afacerilor de stat, iar domnul ministru-prezident a sosit Luni sara acasă, la Budapesta, pentru a comunica și celorlalți aceste condițiuni și a căuta să ajungă la înțelegere cu ei. În acest scop a făcut eri, Marți, vizită domnului Kossuth, iar astăzi va pertracta cu ceilalți fruntași din opoziție și din partidul muncii.

Biblioteca populară a „Asociațiunei”

Între fapăturile pe cari „Asociațiunea” le săvârșește pentru cultura poporului român, „biblioteca populară” este una dintre cele mai ducătoare la scop.

Prin editarea și răspândirea acestei biblioteci, în masele largi ale poporului român, numărul membrilor ajutători, s'au înmulțit în mod înbucurător. Și, în viitor, prin dezvoltarea gustului de citit, îndulcindu-se și țărani noștri din roadele acestui focalar dătător de lumină, se vor deda și ei a sprijini „Asociațiunea” cu mai multă căldură. În felul acesta, numărul membrilor ajutători se va înmulți din an în an tot mai mult.

Deplina isbândă a acestei cauze atârână în mare parte dela conducătorii naturali ai poporului. Precum în trecut, așa și în viitor, preoții, învățătorii și ceilalți fruntași, credem că vor fi totdeauna la înălțimea chemării lor, îndemnând poporul să sprijinească „Asociațiunea”.

Din motive neatârnată de redacțiunea „bibliotecii populare” Nrii 12 și 13 din s. o. s'au expedit cu o întârziere oarecare. Întârzierea aceasta neprevăzută, nu trebuie însă să descurajeze pe nimeni. În viitor se va năzui ca expedarea să se facă cât mai regulat și la timp și nici un membru nu va rămâne păgubit.

Când scriem aceste rânduri, aproape 8000 de membri ajutători au deja două cărți și anume: Nrul 12, pe Ianuarie, cu frumoasa povestire a lui *Ercule*, care a săvârșit cele douăsprezece fapte mari. Povestirea aceasta e scrisă din istoria Grecilor, de P. Ispirescu. Ea ne arată o mulțime de credințe păgâne, dar tot odată, putem scoate din ea, multe și frumoase învățături pentru viața noastră mult ceroată.

Cartea Nr. 13, „Cum să trăim”, e scrisă de Dl. Dr. A. Dobrescu. Cartea aceasta este un adevărat mărgăritar de mare preț pentru țărani noștri români. Ea n'ar trebui să lipsească din nici o casă românească. E scrisă pe înțelesul tuturor, cu multă cunoștință de cauză și cu adevărată iubire pentru țărânul român. Ea ne spune, ce să mâncăm, cum să pregătim mâncările în zile de dulce și în zile de post. Ne vorbește despre primejdia beuturilor spirituoase și ne spune cum să ne ferim de această otrăvă. Urmați-le, iubitori cetitori, căci bun și sfânt lucru veți îndeplini pentru bună starea și fericirea neamului nostru românesc.

Domnii colecțanți, cari n'au înapoiat încă listele de abonament, sunt rugați a le trimite la biroul „Asociațiunei” cât mai îngrabă, pentru ca să se potă face expedarea cărților apărute, precum și Nr. 14, care încă a eșit de sub tipar.

Pilde bune.

(Corespondență din Mercurea, comit. Sibiu).

Trăim în acest orașel impresurati de Sași, cari favorizati de soarte au ajuns la o stare mai bună ca ei noștri, iar instituțiile lor publice se bucură de bunuri însemnate. Țărani noștri însă mai lipsiți de pământ luptă cu toate necazurile vieții, iar alături de ei nici instituțiile lor publice nu se bucură de bunuri moștenite.

Din vrednicia oamenilor de inimă avem biserică și școală model, dar nu avem isvoare, fonduri pentru susținerea acestora. Înainte cu 14 ani s'a găsit însă omul, care priceput și sprijinit de mulți binevoitori, a pus bazele unui institut financiar în loc: „Casa de păstrare în Mercurea”, soc. pe acții, care în acest timp s'a dezvoltat ajungând la avânt neașteptat de satisfăcător. Acest institut a devenit apoi razimul instituțiilor amintite: biserică și școală din loc, ba chiar și pentru unele din jur precum și pentru alte instituții culturale din localitate.

În statutele acestui așezământ financiar este apriat zis, că interesele fondului de rezervă se dau pentru scopuri de binefacere. Aceasta sumă face aproape 3000 cor. la an, care în jumătate se dă bisericii din loc pentru scopuri culturale, iar jumătate se trece în un fond de binefacere cu scop de a se folosi pentru scopuri de binefacere din jur.

Afară de această sumă fixă institutul amintit an de an mai dă ajutoare diferite și în alte părți pentru scopuri de binefacere. A făcut apoi și unele parțelări fără a răvni după câștig, cu scopul însă de a întări poporațiunea română din loc, — a înălțat apoi un mare edificiu în piață, ridicând astfel și în ochii străinilor nălbul românesc.

Meritele acestui institut financiar pentru Mercurea și jur sunt neperitabile, căci fără concursul lui nu puteam avea școală cu doi învățători, ferindu-ne astfel de influința streine. Și dacă nimic altceva nobil nu s'ar fi creat prin acest institut, prin faptul amintit trebuie recunoscută în-

rinimositatea inițiatorilor și susținătorilor lui, — și ar fi vrednic de imitat în măsură tot mai mare.

După prescripțiile bisericii ort. s'a ținut în localitate în zilele trecute sinodul protopopesc. Dintre hotărârile acestuia de reamercat sunt mai ales două: 1. S'a aprobat cumpărarea pe sama tractului protopopesc a caselor d-lui Ioan Droș, fost protopop în Mercurea, cu suma de 16000 cor. din care preț 12000 cor. s'au plătit din fondurile tractului, iar 4000 cor. le-a pus „Casa de păstrare în Mercurea” la dispoziție ca împrumut fără interese pe 4 ani.

Prin această cumpărare s'a realizat o veche dorință, ca și tractul nostru să aibă o reședință protopopescă. Se speră, că tractul să ajungă le un legat promis de d-l protopop Ioan Droș într-o eternizare a pastoriei sale de 40 ani în acest tract, — apoi la vreun ajutor din partea Ven. Consistor arhidiececan, ca astfel să se poată forma și da de nou destinației fondurile, ce s'au investit în edificiul cumpărat; 2. a doua hotărâre însemnată se s'a luat în sinodul amintit e, că după cum se face deja în alte părți, să se introducă în comunele din tract asigurările țărănești pentru caz de moarte cu ovote anuale minime, formându-se reuniuni cu statute combinate în cadrul statutului organic. Astfel de instituție avem în Sebeșul săseso, care s'a dezvoltat în mod neașteptat.

Din viața socială culturală e de reamercat progresul „Reuniunii de cântări și teatru din Mercurea”. Aceasta s'a înființat în anul trecut, dând deja trei producțiuni teatrale și procurând o scenă în preț de 600 cor. Diletanții ei s'au produs chiar și în localități streine cu piesele studiate. Reuniunea acum se pregătește să dea un concert de cor mixt, cor bărbătesc și apoi o producțiune teatrală. La Paști concertul și producțiunea teatrală se vor da cu prețuri reduse pentru țărani din loc, iar la Dumineca Tomii pentru intelectualii din jur. Apelăm la sprijinul oamenilor de bine, să ne dea concursul; căci numai dându-ne mână cu mână și prin stăruință continuăm vom putea presta pe acest teren ceva și ne vom putea impune străinilor din localitate.

Un binevoitor.

Serate de-ale meseriașilor noștri.

Joi, în 29 Februarie n. 1912, Reuniunea meseriașilor sibiieni și-a ținut a 2-a ședință literară. Președintele Tordășianu înainte de toate scoate la iveală pierderea îndurată prin moartea membrului nostru pe viață, mult regretat Dr. Liviu de Lemény și apoi bineventând numărul de participanți, și între ei pe dl profesor Victor Stancioiu, ne vorbește despre progresele, ce le fac meseriașii români din Cluj, grupați sub steagul „Reuniunii sodalilor români din Cluj”. Face pe scurt istoricul ei, până la 4 Ianuarie c. când și-a sărbătorit jubileul de 40 ani dela întemeiere și stăruie asupra vredniciei întemeietorului și primului președinte al ei, ale mult regretatului profesor universitar Dr. Grigore Silași, al cărui chip îl găsim în fruntea raportului, în care se dă istoricul Reuniunii. Aproape toți cărmuitorii acestei Reuniuni au fost conduși, asemenea protopărintelui Reuniunilor române de meseriași, Nicolae Cristea, de adevărată iubire de neam, lucrând în Cluj, în marea de străini de limba noastră, pentru organizarea meseriașului român, și munca lor a fost binecuvântată. Meseriașul nostru din Cluj sporește, și sporește și sentimentul național, lucru ce se remarcă mai ales prin producțiunile publice, prin sprijinirea și ajutorarea în fel și formă a ucenicilor și calfeilor din Cluj de oătră Reuniunea scriă de acolo. Ea e condusă astăzi de zelosul președinte Valentin Drăganu, care tot timpul liber așază „extra-oficial” îl consacră spre binele așezământului cu o chemare atât de sfântă pentru viitorul neamului românesc. Între altele ea dispune de fondul de 20 bani numit și fondul Dr. G. Silași, care se alimamentează și din banii adunați de președintele Drăganu cu palaria „Dzeu vede”, dăruită încă acum 2 ani de domnul Tordășianu.

După citirea proceselor verbale prin notarul Duca, dl profesor Victor Stancioiu ne vorbește într'un limbaj de toți înțeles despre morburile lipicioase, și despre alimente, despre curățenie și despre lucrurile, cari contribuie la răspândirea morburilor, de cari sufer mai ales muncitorii, aplicați la lucru greu, în localități umede, sunde și nesănătoase. Vorbirea înțeleaptă și instructivă a lui Stancioiu a fost ascultată cu via interes, iar conferențiarul viu aplaudat. Între debutanți seratei și în sfârșit de eselența orhestră a bravorilor elerici de sub conducerea lui Coltofeanu, s'au dăstins dl Victor Dalmolin cu flaut, învățăcelul cu 8 gimn. Alexandru Anca cu

poezia „Deșteptarea României”, dșoara Mișlea la pian, tinărul G. Hedu la ceteră, domnișoara Elena Bordia cu poezia „La icoană”, și cu deosebire Ana Avrigeanu, Paraschiva Pleșa și Paraschiva Tălmăcean în trilogul „Despre Iene”, de Maria Drăganu. Neîntrecuți au fost domnii Ștefan și Buour în predări de buoăți hazli.

La fine sortându-se 15 cârticele folositoare, dl Tordășianu mulțamește tuturor și invită la a 3-a ședință, ce se va ține la Joi, în 28 Martie n. o.

„Învățătorul”.

NOUTĂȚI.

Dela clubul municipal. Clubul municipal român al comitatului Sibiu a ținut eri, Marți, ședință, în localul casei române din loc. A ales president, în locul decedatului Dr. Liviu de Lemény, pe domnul șefor consistorial *Nicolae Ivan*, vicepreședinte pe dna *Dr. Vasile Freda*, și a recomandat în cercul Sebeșului, de deputat pentru universitatea săsească, pe domnul avocat *Dr. Lucian Borcia*.

Știre personală. Marți dimineața a sosit în Sibiu generalul de infanterie și inspector al armatei *Liboriu Cav. de Frank* însoțit de statul său major. Scopul venirii sale este o consfățuire militară asupra viitoarelor manevre de toamnă ale corpurilor de armată 7 și 12. La consfățuire participă mai mulți generali din amândouă corpuri ale armatei noastre.

Darul unui poet. Am adus știrea, că dl Al. Vlașuț a pus în vânzare colecția sa de tablouri. Societatea pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina a hotărât să jertfească mai multe mii de coroane pentru a cumpăra una din pânzele regretatului pictor Grigorescu, cari fac parte din bogata colecțiune a poetului. Dl Vlașuț lărându-săua declarat frațiorul din Bucovine, că dăruiește cu multă bucurie pe seama Societății unul dintre cele mai însemnate tablouri de Grigorescu, și anume *Păstorița* (reprodusă pe pagina 208 din monografia lui Grigorescu). Tabloul este acum la Cernăuți, ocupând un loc de cinste în casa națională a Societății.

Moștenitorul de tron și flota. Din Trieste se anunță, că arhiducele *Francisco Ferdinand* s'a exprimat în termeni foarte elogiși despre progresul marinei austro-ungare, și plin de bucurie a declarat, că în sfârșit și împărăția noastră va merge înainte.

Falsificări de bancnote în Bulgaria. În Sofia au fost arestați 20 de membri ai unei bande, care a răspândit bani falși în toate țările balcanice. Mulți dintre arestați sunt funcționari de stat și de bănci. S'au găsit în posesiunea lor bancnote falsificate în sumă de 100 de mii de franci; au pus însă în circulațiune o sumă și mai mare decât aceasta. Cuibul bandei era Sofia, având de șef pe un întreprinzător de acolo, cu numele *Constantin Gheorghiev*.

Doamna Foca Neagoș Hanciu s'a înscris membră fondatoare la Reuniunea femeilor române din Sibiu, solvind taxa statutară de 100 cor.

Explosiunea unei bombe. Un soldat italian a atins din nebagărie de seamă, în apropierea fortului Hamidie din Tripoli, o granată plină. Glonțul a explodat, omorând patru soldați din apropiere.

Caz de moarte. Din Paris se vestește moartea sculptorului *Petru Turgheniev*, care a fost fiul marelui scriitor rus *Ivan Turgheniev*.

Concert simfonic. Duminecă sara s'a dat în București, la Ateneu, un concert închinat în întregime compozițiilor lui Wagner. La concert a cântat și doamna *Veturia Trileanu* din Sibiu, despre care ziarul „Minerva” d.n București scrie următoarele: „La concertul de eri, doamna *Veturia Trileanu*, cunoscuta noastră cântăreață, a încântat auditorul, care a sărbătorit-o cu mult entuziasm. A cântat „Vasul Elsei” din Lohengrin, dând acestei părți din operă o interpretare cu adevărat „wagneriană”. Notele înalte, cât și cele grave, sunt atacate cu multă măiestrie de cântăreața noastră. De câte ori apar pe orizontul nostru artistic elemente noi, de câteori vedem răsărind dintre noi elemente cu adevărat importante, avem o bucurie cu adevărat sinceră; căci simțim, că idealul nostru de a avea o activitate musicală mai fondată, se traduce în fapt”.

Desgropare. Din Belgradul sârbesc se știe, că regele Petru va aduce rămășițele pământești ale soției sale *Zorica*, prin-oipesa montenegrină, și le va așeza în mausoleul dela Topola, unde nu de mult au fost îngropați părinții regelui. Un colonel sârbesc a și sosit la Cetinje pentru a lua măsurile trebuincioase de transportare.

O monografie. În seria de monografii ale orașelor și comitatelor din Ungaria a apărut de curând o carte voluminoasă despre comitatul *Torontal*. Ziarele din capitală scriu, că monografia aceasta ar da o iconă credincioasă despre toate naționalitățile, șapte la număr, din *Torontal*, — și adică despre: români, ungari, sârbi, nemți, slovaci, croați și bulgari.

Schelet de mamut. În albia râului Bega, cum se știe din Timișoara, s'a găsit un os de mamut, a cărui lungime este de un metru și jumătate, iar grosimea aproape de un metru. Se crede, că în acelaș loc se va găsi întreg scheletul mamutului.

Mine explosive. De când s'au așezat minele explosive în strâmtoarea Dardanelor, vapoarele de comerț nu mai trec prin strâmtoarea aceasta, ca să nu se întâmple primejdii. Călătorii 350 la număr, de pe vaporul german *Cincinnati*, cari au sosit săptămâna trecută în fața Dardanelor, s'au dat cu toții jos din vapor și au fost duși pe uscat până la Constantinopol.

Mulțămity. Pentru biserica gr.-or. din Ruciori au binevoit a dona: 1. Dl. Vasile de Stroescu, în anul 1910, 200 și acum de nou 400 cor. 2. Domnul Ioan și Elisaveta Dancu din Săcel 200 cor. 3. Nicolae Sas din Meg, supranumit Grecu, 200 cor. 4. Doamna Costanța Gheorghe Brătean din Săliște 10 cor. Subscrisul în numele parohienilor, măsimeșo îndatorat a le aduce num'lor binefăcătorii și pe această cale sinceră mulțămity. Ruciori, 7/20 Martie 1912. N. Platoș, paroh.

Conferență turburată. Baronesa Berta Suttner a ținut Vineri seara în aula universității vieneze o conferență despre pace. La începutul conferenței s'a petrecut un penibil incident. Baronesa abia rostise câteva cuvinte, când mai mulți membri din societatea „Flotta” au străbătut în sală și făcând mare șgomot au injurat pe Berta Suttner, strigându-i: Anarhistă mizerabilă! Publicul, în câteva minute, a dat afară pe lărmuitori. Baronesa și-a continuat conferența; iar la sfârșit a fost împărțită de entuziaștii ovațiuni.

Aviațiune. Primul aeroplan turcesc se va înălța în văzduh la 24 April a. e., care este ziua urcării pe tron a sultanului actual. Înălțarea se face pe șesul dela San-Stefano, unde se va ține o mare paradă militară, în fața de față a Pașahului.

Expulsare în masă. În orașul Dumbrave, în guvernamentul Petricau al Rusiei, șapte mii de evrei au primit ordin, ca în 8 zile să părăsească orașul. Partea cea mai mare dintr'înșii sunt negustori.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște a binevoit a dona 40 cor. pentru scopurile Reuniunii femeilor române din Sibiu. Pentru această donațiune exprimă mulțămity: Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Mulțămity. Marele recenat al Românilor, domnul Vasile de Stroescu, a dăruit Reuniunii femeilor române din Sibiu, suma 5000 cor. Conform dorinței mărinimosului donator suma aceasta se va întebuița în felul următor: a) 1500 cor. burșă pentru eleve la cursul de văpsit cu colorii vegetale, din Mora; b) 3000 cor. ca stiperdii în străinătate pentru un curs de țesut; c) 500 cor. pentru vizitarea expoziției olinare din Viena, a unui delegat dela școala de menaj. — Pentru acest frumos dar exprimă mărinimosului donator mulțămity publică: — Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Descoperiri arheologice în Maroc. Doi arheologi francezi au descoperit, pe un platou spre vest dela orașul Tanger, rămășițele unui oraș din secolul al patrulea după Cr. La o depărtare de 20 chilometri spre sud-vest dela acelaș oraș s'au aflat urmele unor localități de băi romane.

Mulțămity. Marele binefăcător al neamului, domnul Vasile de Stroescu a donat în anul trecut 200 coroane pentru biserica noastră, iar anul acesta a trimis 1000 coroane ca ajutor la ridicarea noului edificiu școlar. Primească cele mai călduroase mulțămiri. Berghia, protopop. Murăș-Oșo heului, 8 Martie 1912. Mihail Chibeleanu, preot.

Al zecelea congres internațional. Din 10 până 14 Aprilie a. e. se va ține în Roma congresul al zecelea internațional pentru tuberculoză. Programa, între altele, conține tezele: Raportul între tuberculoza la om și la vite; terapia specifică a boalei; tuberculoza la femei. — Participanții la congres vor vizita termele lui Diocletian, mai multe expoziții de artă și știință. În onoarea lor se aranjează numeroase festivități.

Aurul dela Ruda. În 17 Decembrie anul trecut s'a fost comis un furt în minele de aur „La 12 apostoli” din Ruda. Jandarmeria a prins pe făptuitori, șase cu totul. Tribunalul din Deva, într'o ședință ținută în săptămâna trecută, a adus sentență în afacere. Toți acuzații au mărturisit, că furtul din minele de aur s'a săvârșit în urma indemnului și a organizării unui fost funcționar al minelor, cu numele *Riedl Gyula*. S'a constatat, că *Riedl* a anunțat de mai nainte direcțiunea despre furtul ce se plănuște, și că pentru aceasta a fost remunerat din partea minelor. *Riedl* prin urmare organizase banda numai cu scop ca să fie premiat pentru denunțare. Tribunalul a osândit dintre acuzați pe patru, iar pe doi i-a achitat. În același timp a invitat parchetul din Deva să pornească cercetare împotriva lui *Riedl* pentru furt și înșelătorie.

La numărul acesta e alăturat un supliment dela Dl. I. Bărbat, producător de viță de vie în Sănel, (poșta Balázsfalva).

Economie.

Târg de vite de prăsilă.

Atragem luarea aminte a economilor noștri, cum și a acelora, cari vor să se provadă cu vite bune de prăsilă, asupra târgului de vite de prăsilă (al 23-lea), subvenționat de stat și de comitatul Sibiu, ce se va ține la 1 și 2 Aprilie n. e. în Sibiu și va fi împreunat cu împărțire de premii. La târg se primesc numai vite cornute (bivoli nu se primesc): a) de rasă *Pinzgau* originală; b) vite feminine de în-crușări ori rasa *Pinzgau* și rasa indigenă. Nu se primesc la târg în-crușări masculine sau atari corcitură, a căror descendență din rasa *Pinzgau* nu se poate cunoaște sigur, și nu se primesc vite îngrășate sau de aceea, cari din alte cauze nu sunt potrivite pentru prăsilă. Târgul se ține pe locul numit „târgul nou de vite”, se începe în 1 Aprilie la 6 ore dim. și se termină la 2 Aprilie ora 12 din zi. Iacinte de premiare se țin prelegeri (vorbiri) practice. Primirea vitelor se începe în 1 Aprilie la 6 ore dim. și se termină la 10 ore a. m. În această zi publicul n'are intrare în târg, decât după 3 ore d. e., și pe lângă solvirea unei taxe de 1 cor., iar în 2 Aprilie intrarea în târg este îngăduită ori și oui, pe lângă plățirea unei taxe de 10 bani. Vitele expuse trebuie să fie însoțite de pașapoarte în regulă. Doritorii de a espune au să înștînțeze vitele de espus la primăriile comunale, unde primesc informații și cu privire la premiile ce se vor împărți.

AMVONUL.

Predică pentru postul Paștilor

de Dr. Seb. Stanca.

„Ferițiți sunteți cei ce plângeți acum, că veți râde”. (Luca 6, 21).

Iubiți Creștini! Două puteri tainice și protivnice sunt în lumea aceasta cari în-ourjără neputința firii noastre omenești și caută să câștige pe om pentru ele. Una vrea să te ridice la bogăția lumii cerești, la seninătatea fericii vecinice și neaunoscut; cealaltă te înlanțue în cătușile țărânei, în cătușile amăgitoare ale fericii atât de nestatornice și trecătoare a pământului. Și în mijlocul acestor două puteri omul se sbuciumă și de cele mai multe ori îl birue iubirea pământului.

Oglinda amăgitoare a fericii vremelnice îți deschide o poartă largă și vezi o cale lungă plină de frumuseți și belșug de seninătate. Vedenia te ispitește și te fură, pentru că nu îți dai seama că în dosul a-oeleia zace amarul desnădejdi și al păcatului, cum zice evangelistul:

„Largă este poarta și lată e calea ce duce spre perzare și mulți sunt cei ce intră printr'însa; și strâmtă este poarta și îngustă calea ce duce la viață și puțini sunt cei ce o află”. (Mat. c. 7. 13)

Dzeu a dat omului minte curată și voință liberă, ca să aște poarta cea strâmtă și să intre prin aceasta pe calea cea îngustă, ca să ajungă la viața cea adevărată; dar omul neocotind darurile mărețe ale lui Dumnezeu intră slugă la stăpânul pa-

timilor, trece pragul porții celei largi și se face robul amăgirilor, robul păcatului și își perde cu aceasta ceea ce e mai scump și mai nobil, oheea fericii sale vecinice, virtutea curățeniei sufletului.

Dar Dumnezeu, în nemărginita sa iubire față de nevrednicia noastră, nu ne pedepsește cu osânda vecinică de care am fi vrednici în urma păcatului de moarte ce îl săvârșim neocotindu-i povețele lui sfinte, nu ne aruncă pradă flăcărilor din focul Gheenei. Răbdarea lui fără margini și blândețea lui cea neasemuită ne dă prilej să ne întoarcem din calea cea largă a peirii și să intrăm pe poarta cea strâmtă ce duce la viață. Ne dă prilej să ne mântuim sufletul de osânda vecinică, de care de atâtea ștăte ori în viață vrednici ne facem.

Ne dă prilej să ne curățim simțirile sufletului prin baia spălării de apă, prin cuvânt, să ne ușurăm povara topindu-ne sufletul în văpaia pocăinții celei adevărate, a pocăinții curate isvorâte din adâncul cel mai ascuns al inimilor noastre, a pocăinții scaldate în lacrimile ferbinți ale părerii de rău, și a pocăinții înconunute de aureola strălucitoare de mulțămire și liniște sufletească ce ni-o imbie mărturisirea sinceră și desăvârșită a păcatelor.

Frumosă e viața omului ce își împlinește cu exactitate toate datorințele sale, frumoasă e mintea clară și sănătoasă, frumoasă e tăria caracterului bărbătesc și consecvent, frumoasă e dragostea omului pentru tot ce e nobil, ales și cinet, nimic nu-i însă așa frumos, și mai presus de toate nimic nu-i așa scump, ca virtutea curățeniei sufletesti. Virtutea sufletului limpede de orice prihană lămească este cheazăia cea mai sigură a fericii celei vecinice.

În nimonicia ființei noastre pitice, în mijlocul troianului de păcate ce ne apasă umerii, pentru noi drumetii lumii năruite de patimi mari și multe, nu este teazaur mai ales, decât această virtute morală, care singură ne poate mântui.

Iar potecul plin de spini ce ne călăuzește pașii la câștigarea acestei vieții dumezești, nu este alta decât pocăința, durerea și anădăciunea sufletului pentru întinarea acestuia prin păcat.

Omul este robul păcatelor. Firea lui șovălnică cade ușor în cursa ispitelor amăgitoare, și înșelăciunea deșertăciunilor frumos lustruite ale pământului îl încoțusează, îl leagă cu cârlige de oțel de glia plăcerilor lumești. Omul înconjurat de mizerii zilnice caută liniște, plăcere, desfatăre. Și cine își imbie cea mai mare plăcere și desfatăre tocmă atunci, când ești mai năcăjit? — Păcatul. Satana îl îmbracă în haină de porfă și vison, îl înșinge cu mărgăritare strălucitoare cari îți orbesc temeiul ougetului ouat și îți imbie păcatului inima ta, iubirea ta și prin aceasta pe tine. Și iată, că ajungi să iubesti păcatul. Ți-ai omorât prin aceasta graunțele de nădejde curate și drojdia credinții mântuitoare. Ți-ai zdrobit temeiul ființei tale de om, dând pradă a volului șănteecăruptă din dumezeire și sălășluită în trupul tău nemernic: sufletul.

Oare nu cu dreptate le strigă evangelistul ființelor acestora: „Voi, păcătoșilor, dela tatăl iadului sunteți!” (Ioan 8. 44)

Satana se întronează rânjind de bucuria biruinții pe ruina sufletului năruit de greul păcatului și primejdia pierii de vece te amenință ca o furtună înfricoșată, ce amenință cu povara norilor de plumb să zdrobească truda sutelor de brațe arse de soare, să pustiască tot.

Și iată, că deși unii se pogoară pe soara deșertăciunilor lumești și a nelegiuirilor până în adâncul cel mai de jos al păcatului, Dumnezeu nu-i lesă ca să piară, pentru că zice: „Eu nu vreau moartea păcătoșilor, ci să se întoarcă și să fie vii”, — le dă prilej de a scutura jugul păcatului și de a fi vii întru Ius Cristos prin pocăință. Dumnezeu a sălășluit în lutul ființei noastre pământene o parte din sine însuși, din dumezeirea sa. Iar șănteia aceasta, sufletul, găzduit de trupul nostru, n'are altă țință decât pe Dumnezeu. Pământul cu legământul păcatelor îi opăcește însă calea către Dumnezeu, i-o umple de spini și polonidă, ba de multe ori i-o închide cu totul.

Privește, omule, privește sufletule ce ești, de unde ești și unde vrei să mergi. Privește la bunătățile Tatălui din cer, privește la bogățiile raialui, la cari ai dreptul, căci Tatăl ție îți l-a dat când ai venit în lume, privește la tezaurul împărăției cerurilor cari toate ție îți sunt gătite, și atunci vei vedea cât de mare și greu este tot păcatul ce l-ai săvârșit neascultând poruncile lui Dumnezeu.

Frânge-ți genunchii, pleacă-ți fruntea în țărână, dumezește-ți rostul zilelor tale pe acest pământ și cu cucernicia sfială a-proprie-te de Domnul, zicându-i:

„Iată, greșit-am înaintea te, în ceru și pe pământ, iartă-mă”.

(Va urma).

Apel.

În ziua de 19 Martie a. e. d. a. pe la orele 2 s'a isocit în comuna noastră Măgărei, comitatul Târnava-mare (N. Kükü-lö) un foc — din cauză neunoscută — la creștinul P. Blotor. Focul, fiind vânt mare, nu a putut fi localizat. S'a lăsat foarte iute, nimicind în o jumătate de clas șurile, grajdurile, nutrețul și uneltele economice la 7 familii române. Celui din urmă i-a ars și casa cu haine, cu bucate cu tot.

Spre a le veni în ajutor cu ceva — celor nenorociți — rog pe toți oamenii de bine să trimită un cât de mic ajutor bănesc pe adresa oficiului parohial gr. or. român în Măgaré per Sztágota, care se va împărți apoi după dreptate celor păgubiți.

Măgărei, la 21 Martie n. 1912.

Ioan Radu
paroh.

Din public.

Mulțămity publică.

Din incidentul morții regretatului profesor seminarial, Dr. Petru Șpan, prietinel acestuia, *Petru Tincu*, funcționar la „Albina”, a pornit o colecție între tinerii din Sibiu cu scopul de a depune o omonună pe cociugul defunctului. Colecția s'a continuat și în alte centre românești, încât, după detragerea cheltuelilor împreunate cu omonuna, a rezultat un prisos de 205 cor. Tinerimea în adunarea sa din 22 Decembrie, 1911 a hotărât unanim, ca suma aceasta să fie dăruită „Fondului Dr. Petru Șpan pentru înzestrarea Muzeului școlar dela școala de aplicație a seminarului „Andreian” din Sibiu”. Pentru fapta aceasta frumoasă, atât tinerilor din Sibiu, cât și tuturor celor cari au contribuit cu obolul lor la coteșta sus amintită, le aduom pe această cale sincere mulțămity.

Lista dăruitorilor este următoarea: Câte 10 cor. au dat domni: Dr. Z. Chiriac, Dr. T. Mocan, adv. în Câmpeni, V. Păcală, prof. sem. în Sibiu. Câte 5 cor.: Dr. I. Fruma, Dr. L. Boroia, adv. Dr. I. Muntiu, cand. adv., P. Tincu, funcționari de bancă, Oprea Șteflea, v. not. com. și A. Cosoiu, agronom la „Asociațiunea” din Sibiu. Dionisie Moldovan, adv. în New-York. Dr. P. Petrașcu, medic în Tâlmăciu, E. Surdu, inginer în Agnita; T. Orlea, contabil, Dr. R. Pașca, adv. Dr. Andrei Nicolae, adv. toți din Câmpeni; Dr. D. Roman, adv. Mediaș; Dr. C. Moga, adv. Brașov; R. Ardelean funcț. de bancă Brașov. Câte 4 cor.: D. Goie, preot Câmpeni. Câte 3 cor.: E. Vințelariu, funcț. de bancă; V. Radu, cand. adv. Ar. Bunea, seor. la fondul gran.; A. Vasile, cand. adv. toți din Sibiu. Câte 2 cor.: D. Mohan, I. Rebegea, E. Pipoy, E. Boroia, funcționari de bancă; Z. Ghiaja, Dr. V. Săciu, V. Chiriac, Dr. I. Ioanoviciu, Dr. E. Breda, Dr. L. Balint, cand. de avocați; R. Perian, f. cons.; A. Bratu, fost prof. sem.; V. Stanciu, prof.; I. Tilea, stud.; G. Imbăruș, inginer; toți din Sibiu. Dr. L. Turcu, cand. adv. Făgăraș; I. Badiu, dir. de bancă în Hațeg; Remi Cosma, inginer Călimănești, A. Milea, notar, Fofeldea, Is. Popa, preot în Oana, I. Arieșan, preot în Câmpeni; V. Palade, inv. în Câmpeni; V. Langa, cand. adv. Mediaș; D. Lupan, prof. Brașov; Dr. V. Ghibu cand. adv. Târgu-Murășului; G. Seulean, notar, Pianul de sus. Câte 1 coroană: A. Pop, D. Simion, A. Bena, V. Bucur, funcționari de bancă, E. Vanou, casar, R. Popescu, casar, L. Lenény stud. iur.; C. Nartea, cancelist, S. Barcian, cand. de adv., Hociota, cancelist, A. Schiau, locotenent de art.; I. Socu, revizor la dir. fin.; Dr. A. Milea, cand. de adv. O. Tăslăuan, sec. al „Asociațiunii” Ov. Grite; f. la Albina; I. Aranyosi, cont. la c. ferate; A. Popoviciu, prof. sem. W. Bonfert, H. Schleb, hotelieri; Dr. V. Stan, prof. toți din Sibiu. I. Topărcian, comp. în R. Vâlcea; D. Sirbu stud. academician, în Viena; C. Mașlea funcț. de bancă în Dioș Szmáton; M. Jarcă casar de bancă în Oadea Mare; A. Comșa func. de bancă în Mediaș; I. Bercan adm. protopopos, Cohalm; Dr. I. Rusan medic cercual în Nochrish; O. Tobiaș, conducător al agenturii Albina în Elisabetopol; D. Pop, Câmpeni, T. Andreica, comp. în Câmpeni; Dr. R. Furdul; A. Comșie, funcț. de bancă în Mediaș; A. Curta în Mediaș; M. Popoviciu, Mediaș; D. Limbășian, Mediaș; Dr. D. Bleahu, cand. adv. Mediaș; N. Adam; N. Drăscu; D. Negru; N. Barsa; N. Mandeal; N. N.; N. N.; I. Manica; I. Fodorean; A. Popoviciu; E. P. Păcurariu, protop. gr. cat. Sebes; D. Manthiu notar comunal Kșos; I. Cosma, not. com. Ludș; I. Bercan, adm protop. Cohalm; I. Precurescu, notar și cand. de adv. în Kalbri; câte 50 fileri: T. Neaga, Mediaș; V. Vlad, Mediaș; G. Fodor; T. Cioara.

Sibiu, 14 Februarie 1912.

Direcțiunea seminarială.

Nr. 39—1912 paroh.

(87) 1—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistor arhidiecezan Nr. 11,807/910 școl. prin aceasta se publică licitațiune minuentă pentru a se da în întreprindere zidirea școlii confesionale din Șirnea, tract. Bran, comit. Făgăraș.

Licitațiunea se va ține **Mărti în 27 Martie (9 Aprilie) a. c.** la 1 oră p. m. în edificiul școlii celei vechi din Șirnea. Prețul de strigare este de 17,000 cor. după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Tot materialul, precum și toate mobilele atât în sala de învățământ, cât și în toate celelalte apartamente ale ei este dator a le da anteprenorul.

Oferte închise provăzute cu vadiul co-răspunzător și cu declarația că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor, sunt a se depune până la începerea licitațiunii la mâna prezidentului comit. parohial.

Comitetul își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere aceluia, dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din Șirnea în oarele oficioase ori și când.

Șirnea, din sedința comitetului parohial ținută la 6/19 Martie 1912.

A. Crișan, M. Cențu, G. Coleșiu,
prezident. notar. episcop.

Nr. 282/1912 prot.
Văzut:

Ioan Hamsea,
protopop.

„FRĂȚIA“

instituit de credit și economii, societate pe acții în Szentágota (Agnita).

Anulare.

În urma neplătirii ratelor restante, pe baza \$8-lor 169 și 170 din legea comercială, precum și în puterea §-lui 9 din Statute acțiunile semnate sub Nrii 532, 533, 534, 535 și 536 se declară de anulate.

Agnita, 25 Martie 1912.

(88) 1—1

Direcțiunea.**Mâncări de Post!!!**

La băcănia N. ONIȚIU, Sibiu.

Ofer onoratului public român din loc și jur cele mai alese mâncări pentru postul sfințelor Paști:

Pești marinați în diferite gusturi, heringi baltici și marinați, ruși (muscari) și auguila marinată, icre roșii excelente de Odessa, icre negre, sardine fardele, păstravi de mare, masline mărunte și mari, halva și rahat de Constantinopol, unt de lemn francez și oleu de în curat, țuică veritabilă, rum de Jamaica în 8 calități, ceaiu rusesc de Popoff în 15 calități, prăjituri pentru ceaiu, unsoare de nucă (Cocus), precum și alți articoli de branșa colonialelor și de ale băcăniei în sortiment bogat.

Toate apele minerale cunoscute, în special „Apa de Căciulata“, precum și apa „Hebe“ de Sângeorgiu-român toate în calitate excelentă și proaspete cu prețuri moderate.

(45) 6—

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☛

Aduc la cunoștință on public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurături până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile ele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baci,

(46) 8—

pictor bisericesc.

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy).

Nr. 147/1912 protopresb.

(83) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei **Feleag cu filia Sidriaș**, de clasa a III-a, protopresbiteratul tractului Sighișoara devine vacantă prin răposarea parohului Nicolau Suciu, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au ași înainta cererile conform prescripției în vigoare provăzute cu atestat de botez, atestat dela școalele medii, absolutoriul teologic, apoi atestatul de calificare preoțesc, și eventual alte documente de serviciu în termenul deschis, având în timpul acesta cu prealabila încredințare a subscrisului, a se prezenta și înaintea alegătorilor spre a cânta, cuvânta eventual celebra.

Sighișoara, 24 Februarie 1912.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Sighișoara, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Nr. 59/1912.

(76) 3—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistor arhidiecezan Nr. 8629 școl. cu datul 23 Septembrie 1910 și de comisiunea administrativă comitatenză sub Nr. 526 cu datul 24 Februarie 1912 comuna bisericească gr.-or. **Bulzești de sus**, protopresbiteratul Zarandului edă în întreprindere zidirea unei sale de învățământ de 14 metri lungimea de 8 metri lățimea pe calea licitațiunii publice minuențe ce se va ține **Duminică 18/31 Martie 1912** la 2 ore p. m. în localul școlii. Prețul de strigare 5000 cor. peatra e de aproape întreprinzătorul are să o deie gata.

Planul și preliminarul de spese se poate vedea la oficiul parohial.

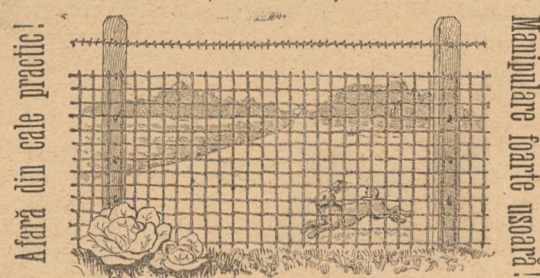
Comitetul parohial își rezervă dreptul de a alege dintre minus oferenti pe aceia în care va avea mai mare încredere.

Bulzești de sus, 2/15 Martie 1912.

Daniil Giurgiu, paroh. **Ioan Danu**, **Costanu Giurgiuca** și **Mester Alexandu**, epitropi.

Garduri colosal de ieftine!

Invențiune senzațională.

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neîntrecută a patent. **Impletituri-Hungaria**. Se face năcută a patent. — mai din sarmă — mă suflă de zinc.

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult. A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de grății, impletituri și gard. de sarmă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

☛ Serviciu ieftin, prompt și conștientos. ☛
☛ Catalog ilustrat gratuit și franco. ☛

(32) 5—10

Aceea prin **Coloman de Földes**, farmacist în **Arad** fabricata

„CREMA-MARGIT“

e cea mai bună pomadă de obraz, care în 2—3 zile înfrumusețează și întinerește obrazii.

Crema-Margit singurul mijloc contra lăntănelor, pete de ficat, spuzelor, mitterer, crețelor etc.

Crema-Margit e un mijloc neîntrecut contra spuzătură pielei, buburitelor, mânilor roșii, arsura de soare a obrazelor.

Crema-Margit produce efect miraculos ce constă în aceea, că fiind unsă pe obraz, are imediat efectul dorit, și în restimp de 2—3 zile curăță obrazii de lăntăne și de pete de ficat.

Crema-Margit e total nestricăcioasă și fără unsoare, obrazii nu scilepse de ea, și deci se poate folosi și ziua. Prețul Cremei Margit a lui Földes un borcanel mare 2 cor., unul mic 1 cor.

Poudra Margit albă, rosa sau crem Cor. 1-20.

Săpunul Margit bucata 70 fil.

Veritabil e numai dacă fiecare cutie e cu inscripția:

Gutori Földes Kelemen, farmacist în **ARAD**.

Contra imitațiunilor să Vă feriți!

Anunț.

Comitetul parohial al bisericii române ort.-or. a Sf. Treimi de pe Tocile din Brașov voește a renova pictura învechită din biserică, precum și aureala tâmplii altarului.

Măestri pictori doritori a lua asupra lor această lucrare sunt invitați a-și prezenta la comitetul parohial ofertele lor scrise până la 1/14 Aprilie 1912.

Spese pentru informații sau pentru oferte nu se plătesc.

Brașov, în 25 Februarie 1912.

V. Sfetea
președ.

(77) 3—3

Nr. 149/1912.

(78) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea unui post învățătoresc în comuna **Deal**, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental din cassa bisericii 600 cor., întregire dela stat 400 cor. 2. Relut de evartir 100 cor. 3. Relut de grădină 20 cor. 4. Pentru lemne 12 cor.

Învățătorul, care se va alege va fi dator a forma și conduce corul bisericesc.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Sebeș, 5/18 Martie 1912.

Oficiul protopresbiterat al Sebeșului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sergiu Medean
protopresb.

În atențiunea onoraților domni preoți:

„Smyrnă“

veritabilă de Sumatra

pentru sfintele sărbători și alte ocaziuni, — a sosit în calitate extra-superioară la firma

N. Onițiu,
Nagyszeben—Sibiu.

(90) 1—

Nr. 215/1912.

(72) 3—3

Concurs din oficiu.

În virtutea înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 1348 B. dela 7 Februarie a. c. prin aceasta se publică concurs nou pentru întregirea parohiei de clasa I (primă) **Hidiș**, cu termen de 30 zile socotite dela prima inserare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele datorite în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții au a-și subterne rugarea de concurs, instruite cu documentele prescrise pentru parohii de clasa primă în termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiterat. Rugări'le totate după termen nu se vor considera.

Concurenții cu previa învoire a oficiului protopresbiterat se pot prezenta în parohie și la biserică spre a-și arăta destoinicia și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 25 Februarie 1912.

Oficiul protopresbiterat:

Iovian Murășianu
protopop.

Am onoare a aduce la cunoștința Onoratelor Dame, că sosind acasă din voiajul meu de procurare, — unde am ales în persoană, — cele mai frumoase și delicate

modeluri originale de Paris și Viena,

asa încât sunt în plăcuta poziție a satisface orice pretensiuni.

Invit prin aceasta Onor. public la vizitarea frumos asortatului meu depozit de **pălării de dame**, precum și în pălării de fetițe, copii, sport și de trotteur. Binevoii a Vă convinge despre prețurile cele ieftine.

În așteptarea binevoitorului sprijin, mă recomand

cu toată stima

Salonul pentru pălării de dame

Hanna Adleff

Honerusgasse 8.

☛ Reparaturile se execută foarte frumos, de tot ieftin și repede. ☛

Salonul de modă se află în aceeași casă sub firma **Hermine Adleff**.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul“

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

„Mugurul“

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

31—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit!